

Міністерство культури та інформаційної політики України
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра художньої кераміки, дерева, металу і скульптури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та виховної роботи

Петрова І.В.

(підпис) (ініціали, прізвище)

« 1 » Вересень 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 02.1 ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ З ХУДОЖНЬОЇ КЕРАМІКИ

рівень вищої освіти Другий (Магістерський)
галузь знань 02 Культура і мистецтво

напрямок підготовки/ спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»

освітня програма ОПП «Декоративно-прикладне мистецтво»

вид дисципліни вибіркова

мова викладання українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
(для ліцензованих ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

Хижинський В.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри художньої
кераміки, дерева, скульптури і металу.

31 . 08 2023 № 1

Завідувач кафедри

Хижинський В.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність з художньої кераміки» для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2023. 12 с.

Розробник: Хижинський В.В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу

Протокол від « 31 » серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри ХКДСМ _____ Хижинський В.В.

« 31 » серпня 2023 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної комісії факультету ДПМ

Протокол від « 31 » серпня 2023 року № 1

Голова НМК

 Петрук Р.І.

1. Опис навчальної дисципліни

2. Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
Електронна адреса khyzhynskyy_v@kdidp.mid.edu.ua	Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Рік підготовки
Модулів – 2		1-й
Змістових модулів – 2	Освітня програма: «Декоративно-прикладне мистецтво»	Семестр
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		1-й
Загальна кількість годин – 180		Лекції (години)
		- год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	рівень вищої освіти Другий (Магістерський)	Практичні, семінарські
		60 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		120 год.
		Індивідуальні завдання:
		-год.
		Вид контролю: поточний, підсумковий
		Форма контролю: Екзаменаційний перегляд.

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу «Професійна майстерність з художньої кераміки» є формування спеціалізованих компетентностей, спрямованих на вивчення та опанування фахових навичок, технік і технологій, необхідних для виконання твору (серії творів) художньої кераміки. В залежності від творчого задуму відбувається визначення оптимального алгоритму виконання твору, з дотриманням послідовності етапів технології його виконання.

2.2. Заплановані результати вивчення модулів навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

ПРН2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально стилістичні чинники образотворення.

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

ПРН4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН 13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ПРН 15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів **загальних компетентностей:**

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проєктами.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

фахових (спеціальних) компетентностей:

СК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Методологія мистецтвознавчих досліджень
2.	Синтез мистецтв
3.	Рисунок спеціальний
4.	Живопис спеціальний
5.	Сучасні напрямки в мистецтві (за фахом)
6.	Скульптура
7.	Фаховий практикум
8.	Проектування (за фахом)
9.	Дипломне проектування

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**

Знати:

- методики виконання виробів художньої кераміки;
- принципи втілення художнього задуму у конкретну форму;
- основні прийоми і техніки оздоблення творів художньої кераміки;
- технології виготовлення творів художньої кераміки;
- Особливості виконання ансамблю керамічних виробів

Вміти:

- образно мислити відповідно до специфіки різних керамічних матеріалів та технік їх обробки;
- володіти практичними навичками роботи із застосуванням різних прийомів на основі знання технологічних характеристик матеріалів, що використовуються у художній кераміці;
- застосувати основні виражальні засоби художньої кераміки;
- переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу;
- володіти основними прийомами і техніками оздоблення, технологіями

виготовлення об'єктів художньої кераміки.

5. Структура навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Серія сувенірних виробів.						
Тема 1.1. Основні види та функції виробів сувенірного призначення, технологічні особливості виготовлення серії керамічних сувенірів	12	-	4	-	-	8
Тема 1.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	6	-	2	-	-	4
Тема 1.3. Розробка варіантів виконання в матеріалі комплекту керамічних сувенірних виробів	12	-	4	-	-	8
Тема 1.4. Виконання серії керамічних сувенірів	30	-	10	-	-	20
Разом за модулем 1	60	-	20	-	-	40
Модуль 2. Ансамбль творів художньої кераміки з тематичним навантаженням на основі національної спадщини.						
Тема 2.1. Методи втілення художнього задуму у тривимірному об'ємі за допомогою керамічних матеріалів	12	-	4	-	-	8
Тема 2.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	12	-	4	-	-	8
Тема 2.3. Розробка ескізів і варіантів виконання завдання в матеріалі	24	-	8			16
Тема 2.4. Виконання завдання в матеріалі	72		24	-	-	48
Разом за модулем 2	120	-	40	-	-	80
Усього годин	180	-	60	-	-	120

Загальний обсяг – 180 год.¹, в тому числі:

Практичні – 60 год. Самостійна робота – 120 год.

5.2. Теми лекцій

Теми лекцій – не передбачено навчальним курсом

5.3. Теми семінарських занять

Теми семінарських занять – не передбачено програмою дисципліни

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
Модуль 1. Серія сувенірних виробів.		
1	Тема 1.1. Основні види та функції виробів сувенірного призначення, технологічні особливості виготовлення серії керамічних сувенірів	4
2	Тема 1.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	2
3	Тема 1.3. Розробка варіантів виконання в матеріалі серії керамічних сувенірних виробів	4

4	Тема 1.4. Виконання серії керамічних сувенірів	10
	Разом за модулем 1	20
Модуль 2 Ансамбль творів художньої кераміки з тематичним навантаженням на основі національної спадщини.		
1	Тема 2.1. Методи втілення художнього задуму у тривимірному об'ємі за допомогою керамічних матеріалів	4
2	Тема 2.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	4
3	Тема 2.3. Розробка ескізів і варіантів виконання завдання в матеріалі	8
4	Тема 2.4. Виконання завдання в матеріалі	24
	Разом за модулем 2	40
	Усього годин за семестр	60

5.5. Самостійна робота²

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кіль- сть годин	Вид контр олю
		ДФН	
Модуль 1. Серія сувенірних виробів.			
1	Тема 1.1. Основні види та функції виробів сувенірного призначення, технологічні особливості виготовлення серії керамічних сувенірів	8	Потоц ний
2	Тема 1.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	4	Потоц ний
3	Тема 1.3. Розробка варіантів виконання в матеріалі комплексу керамічних сувенірних виробів	8	Потоц ний
4	Тема 1.4. Виконання серії керамічних сувенірів	20	Потоц ний
	Разом за модулем 1	40	модул ьний
Модуль 2. Ансамбль творів художньої кераміки з тематичним навантаженням на основі національної спадщини.			
1	Тема 2.1. Методи втілення художнього задуму у тривимірному об'ємі за допомогою керамічних матеріалів	8	Потоц ний
2	Тема 2.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	8	Потоц ний
3	Тема 2.3. Розробка ескізів і варіантів виконання завдання в матеріалі	16	Потоц ний
4	Тема 2.4. Виконання завдання в матеріалі	48	Потоц ний
	Разом за модулем 2	80	Моду льний
	Усього годин за семестр	120	Екзам. перегл яд

5.5. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання –
Для студентів заочної форми навчання –

План виконання індивідуального завдання

Номер теми, завдання (розділу)	Вид, назва та зміст розділу	Обсяг, год.	Строк виконання, тиждень
1	2	3	4

6. Методи діагностики знань

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання: практична робота здобувачів освіти з поясненнями викладача і використанням засобів візуалізації, наочних зразків.

Самостійна підготовка здобувача відбувається шляхом виконання в матеріалі завдань в матеріалі. За потреби з використанням друкованих та електронних підручників, навчальних посібників (з вільним доступом усім учасникам навчального процесу), а також інших локальних і мережевих інформаційних ресурсів. Важливим є самоаналіз власних здобутків та невдач, самостійне виконання практичних завдань викладача.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи діагностики: оцінювання пошукових творчих ескізів; оцінювання правильності і якості результатів практичної роботи; оцінка самостійно виконаної практичної роботи.

Контроль знань здобувачів здійснюється шляхом переглядів після закінчення кожного змістового модуля викладачем, а також в кінці семестру. По закінченню вивчення дисципліни у кінці 1-го семестру – екзаменаційний перегляд, який проводиться викладачами кафедри та вченою радою академії.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	8 x 5 балів = 40 балів
Поточні перегляди	7 + 8 балів = 15 балів
Екзаменаційний перегляд	40 балів
Представлення результатів творчих і науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, виставках тощо	бонусні бали (до 5 балів)
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Практична робота оцінюється за критеріями:

- якість виконання навчально-практичних робіт (дотримання технологічної послідовності, охайність в роботі);
- продуктивність праці у процесі виконання практичних завдань;
- культура праці у процесі навчання;
- технологічна дисципліна;
- здатність і бажання вносити в процес навчання нове, оригінальне.

Самостійна робота оцінюється за критеріями:

- підбирати та використовувати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань;
- уміння самостійно обирати способи і засоби виконання роботи;
- здатність самостійно приймати раціональні рішення і нести за них відповідальність;
- якість і повнота виконаної роботи;
- здатність до раціоналізаторства і винахідництва;
- дотримання технологічного процесу при виконанні практичних завдань;
- здійснення ефективного самоконтролю і саморегулювання в навчальній діяльності.

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен (Перегляд) I семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) – не менше 40 та не більше 60 балів	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 1. Серія сувенірних виробів.	
Тема 1.1. Основні види та функції виробів сувенірного призначення, технологічні особливості виготовлення серії керамічних сувенірів	5
Тема 1.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	5
Тема 1.3. Розробка варіантів виконання в матеріалі комплекту керамічних сувенірних виробів	5
Тема 1.4. Виконання серії керамічних сувенірів	5
Модульний контроль	7
Модуль 2. Ансамбль творів художньої кераміки з тематичним навантаженням на основі національної спадщини.	
Тема 2.1. Методи втілення художнього задуму у тривимірному об'ємі за допомогою керамічних матеріалів	5
Тема 2.2. Пошук матеріалів та технологій для виконання завдання, згідно з творчим задумом	5
Тема 2.3. Розробка ескізів і варіантів виконання завдання в матеріалі	5
Тема 2.4. Виконання завдання в матеріалі	5
Модульний контроль	8
Бонусний бал	5
Екзаменаційний контроль – не більше 40 балів	
Творчий задум	15
Графічна частина	25
Разом за дисципліну	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність з художньої кераміки» для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – КДАДПМД ім. М. Бойчука. – 2023.
2. Демонстраційний дидактичний матеріал
3. Ілюстративний матеріал, альбоми, каталоги, відео про роботу професійних художників.

10. Рекомендована література

Основна

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів : Світ, 1992.
2. Голубець О. Львівська кераміка. К. : Наук. думка, 1991. 120 с.
3. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття. Львів : Академічний експрес, 2001. 146 с.
4. Голубець О. Магія третього виміру. Скульптурна пластика кінця ХІХ-початку ХХІ століття. Львів : Колір ПРО, 2020.
5. Голубець О., Дворяк Л., Хижинський В. Сучасна Українська кераміка. Ukraine contemporary ceramics ХІІ : альбом. Львів : Колір ПРО, 2018.
6. Історія українського мистецтва : у 6 т. / АН України. Гол. редакція української радянської енциклопедії. К. : УРЕ, 1964–1967. Т. 5 : Радянське мистецтво 1941–1967 років. 1967. 452 с.
7. Кара-Васильєва Т.В. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т.В. Кара-Васильєва, З.А. Чегусова. К. : Либідь, 2005. 280 с., іл.
8. Лащук Ю.П. Гуцульська кераміка. К. : Мистецтво, 1956. 82 с.

9. Лащук Ю.П. Львівська кераміка : альбом. Львів : Каменяр, 1970. 120 с., іл.
10. Пошивайло О.М. Ілюстрований словник народної гончарської термінології Лівобережної України (Гетьманщина). – Опішне, 1993.
11. Тарас Левків: Кераміка, графіка, інтарсія : альбом: [автор-упор. О. Голубець]. Львів : Гердан, 2007. 38 с.
12. Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття: 200 імен : альбом-каталог. К. : Атлант ЮЕмСі, 2002. 511 с., іл.
13. Школьна О.В. Фарфор – фаянс України ХХ століття: інфраструктура галузі, промислова та економічна політика, організаційно-творчі процеси : [у 2 кн.]. К. : Інтертехнологія, 2011. Кн. 1. 400 с., іл.
14. Школьна О.В. Художні особливості порцеляни Баранівського фарфорового заводу кінця ХІХ – початку ХХ ст. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Харків : ХДАДМ, 2008. № 8. С. 119–134.
15. Шмагало Р.Т. Енциклопедія художньої культури. Мистецька освіта : бібліографія, документи, теорія : [4000 джерел бібліогр., 300 фотодок., 1000 термінів]. Львів : ЛНАМ, 2013. 520 с., іл.
16. Щербак В.А. Сучасна українська майоліка. К. : Наук. думка, 1974. 190 с., іл.
17. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т.В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
18. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
- 19.5. Палеха Ю.І. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. Київ : ЛіраК, 2013. 336 с.

Допоміжна

1. Голубець О. Тарас Драган // Альманах 95–96 : Мистецький наук.-поп. ілюстр. щорічник. Львів : Львівська академія мистецтв, 1997. С. 38–39.
2. Міщанин В. Словник гончарів Глинського, Малих Будищ, Старих Млинів, Хижняківки. Опішне, 1999.
3. Марія Приймаченко. К.:Мистецтво, 1994.
4. Хижинський В. Інспірації прадавніми керамічними формами у творчості професійних художників-керамістів Вроцлава. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип.39, Том 3. С. 35 – 41.
5. Хижинський В. Кераміка Олесі Дворака-Галік як синтез життєвих спостережень. *Образотворче мистецтво*. 2017. № 3. С. 40 - 41.
6. Хижинський В., Стрілець В., Лампека М. (2022) Виставкова діяльність Київського експериментального кераміко-художнього заводу після закриття виробництва у 2006 році. *Культура і сучасність*, 1 (2022), 116 – 121.

7. Хижинський В. Трансформації: дати волю фантазії. *Образотворче мистецтво*. 2017. № 3. С. 42 - 43.

11. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
2. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.
3. <http://www.thisiscolossal.com/2013/12/pottery-meets-experimental-animation-in-this-ceramic-phonotrope/>
4. <https://www.sanna-annukka.com/collections>
5. <http://www.foltbolt.com/>
6. <http://www.mindysolomon.com/artists/index.php?artist=David+Hicks>
7. <https://www.etsy.com/ru/shop/EsteMacLeodDesigns?ref=12-shopheader-name>
8. <http://rukotvory.com.ua/maystry/type/gonchari/>

12. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни «Професійна майстерність з художньої кераміки», складеної відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративно-прикладне мистецтво» другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» розробленої кандидатом мистецтвознавства, доцентом Хижинським Володимиром Вікторовичем

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – художньої кераміки, дерева, скульптури і металу	Хижинський Володимир Вікторович		
Випускова кафедра – художньої кераміки, дерева, скульптури і металу	Хижинський Володимир Вікторович		

13. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки